

IV ikgadējā Starptautiskā konference
vardarbības pret bērnu novēršanai

“Pieaugušo loma bērna emocionālajā labklājībā”

2013. gada 28. novembris, Rīga

**IV ikgadējā Starptautiskā konference vardarbības pret bērnu novēršanai
„Pieaugušo loma bērna emocionālajā labklājībā”
2013. gada 28. novembris, Rīga**

Konferenci organizē nodibinājums “Centrs Dardedze”

Konferenci finansiāli atbalstījuši:

- Ziemeļvalstu Ministru padome Norden, Projekts “Sustainability of healthy families in Latvia: Father's role + Mother's role = emotionally healthy child”
- Norvēģu Starptautiskās izglītības sadarbības centrs NORDPLUS HORIZONTAL projekts “Smart kids- safe kids!”
- Save the Children Sweden projekts “Child protection - Protect against physical and humiliating punishment”
- Eiropas ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada perioda apakšprogrammas „NVO darbības atbalsta programma” projekts “Dardedze PAR sabiedrību pret vardarbību”.

Saturs

Dienas kārtība.....	4
Nodibinājums “Centrs Dardedze”	5
Labklājības ministres Ilzes Viņķeles uzruna	6
Priekšvārds konferences dalībniekiem	7
2013. gada pagodinājuma raksti profesionāļiem	8
I Par darba mūža ieguldījumu vardarbības pret bērnu jomā	8
II Par ieguldījumu normatīvā regulējuma pilnveidošanā vardarbības pret bērnu jomā	8
III Par ieguldījumu dzīves vietas rehabilitācijas attīstībā vardarbības pret bērnu jomā	8
IV Par ieguldījumu krīžu centra attīstībā vardarbībā cietušie bērni	9
V Par aktīvu darbību starpprofesionālā komandā vardarbības pret bērnu jomā	9
VI Par ieguldījumu preventīvā darba attīstībā vardarbības pret bērnu jomā	10
VII Par radošu risinājumu atrašanu novatorisku ideju realizēšanā vardarbības pret bērnu jomā	10
VIII Par finanšu līdzekļu piesaisti palīdzības sistēmas attīstībai vardarbības pret bērnu jomā	11
IX Par brīvprātīgo darbu vardarbības pret bērnu jomā	11
Konferences prezentāciju kopsavilkumi un runātāji	12
Interaktīvā darbnīca	18
2013. gadā „Centrs Dardedze” īstenotās sociālās kampaņas	19
Sociālā kampaņa „Tradīcijas, kas jālauž – turpini bez pēriena”	19
Sociālā kampaņa „Vārdi ievaino uz mūžu. Apzinies savu vārdu spēku!”	20
„Centra Dardedze” mājas lapas	21

IV ikgadējā Starptautiskā konference vardarbības pret bērnu novēršanai
„Pieaugušo loma bērna emocionālajā labklājībā” 2013. gada 28. novembrī.

Dienas kārtība

8.30 - 9.00 Reģistrācija		
9.00-10.30	I daļa. Atklāšanas ceremonija. Vada Laila Balode	
	Ilze Viņķele <i>Labklājības ministre</i>	
	Agnese Sladzevska, Laila Balode <i>Centrs Dardedze</i>	Pagodinājuma rakstu pasniegšana 2013. gada Goda nominācijās.
	Agnese Sladzevska <i>Centrs Dardedze</i>	Par 2013. gadu Dardedzē un nākotnes izaicinājumiem.
	Laila Rieksta-Riekstiņa <i>Bērnu tiesību aizsardzības inspekcija</i>	2013. gadā veiktās izmaiņas normatīvajos aktos bērnu tiesību aizsardzības jomā.
10.30 - 11.00 Kafijas pauze		
11.00-12.40	II daļa. Tēva loma ģimenē. Starptautiskā pieredze. Vada Daniēls Godiņš	
	11.00-11.10 Edgars Mažis <i>Rīgas Āgenskalna Baptistu draudzes mācītājs</i>	Tēva loma ģimenē un sabiedrībā.
	11.10-11.40 Ole Bredsens Nordfjells <i>Reform – resursu centrs vīriešiem, Norvēģija</i>	Dzimumu līdztiesība un vīriešu iesaiste bērnu audzināšanā - labā prakse Norvēģijā.
	11.40-12.10 Nils Petersons <i>Man for Gender Equality, Zviedrija</i>	Tēvu iesaistes prakse un izaicinājumi Zviedrijā.
	12.10-12.40 Dmitrijs Značkovs <i>Northern way, Krievija</i>	Tēvu grupas Krievijā, pieredze un ieguvumi.
12.40 -13.30 Pusdienu pārtraukums		
13.30-15.10	III daļa. Bērns skolā. Vada Agnese Sladzevska	
	13.30-13.45 Zaiga Lasmane <i>Centrs Dardedze</i>	Gudri bērni – droši bērni. Programma mobinga risku mazināšanai bērnudārzā.
	13.45-14.10 Astra Aukšmuksta <i>Valsts izglītības saturs centrs</i>	Bērniem labvēlīga un droša vide izglītības iestādēs.
	14.10-14.40 Vivi Havia <i>Firm Havia, Zviedrija</i>	Vides ietekme vienaudžu savstarpējās vardarbības novēršanā pirmsskolā un skolā.
	14.40-15.10 Židre Arlauskaitė <i>Paramos Vaikams Centras, Lietuva</i>	Nākamais solis: Sociāli emocionālo prasmju apguve un agresīvas uzvedības novēršana.
15.10 - 15.40 Kafijas pauze		
15.40-16.40	IV daļa. Izaicinājumi, iespējas un risinājumi. Paralēlās sesijas	
	I sesija Vada Laila Balode	II sesija Vada Laura Pirska
	15.40-16.00 Jauna apmācību programma adoptētājiem - AIPA. <i>Laila Balode, Centrs Dardedze</i>	Interaktīvā darbnīca.
	16.00-16.20 Disciplinēšanas vadlīnijas īslaicīgās sociālās rehabilitācijas institūcijām. Uldis Ābele, <i>Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs</i> Līga Redliha, <i>Centrs Dardedze</i>	Ārpusģimenes aprūpes institūciju apmācību programma sociālajiem audzinātājiem- „Godīgs sākums”. Laura Pirska, <i>Centrs Dardedze</i>
	16.20-16.40 Apmācību programma pusaudžu vecākiem „Ceļvedis audzinot pusaudzi”. Jūta Bumbiere, <i>Daina Dzīluma,</i> <i>Centrs Dardedze</i>	
16.40 -17.00 Noslēgums		

Nodibinājums "Centrs Dardedze"

Nodibinājums "Centrs Dardedze" (Dardedze) ir nevalstiska organizācija, kuras darbības pamatā ir mērķis pasargāt bērnus no vardarbības. Mūsu vīzija sakņojas pārliecībā, ka ikvienam bērnam ir tiesības būt mīļētam, pasargātam, cienītam un uzklausiņam, tādēļ Dardedzes komandai rūp bērnu drošība ģimenē, skolā un ārpusskolas aktivitātēs, aprūpes institūcijās, interneta vidē un sabiedrībā kopumā.

Mēs strādājam pie tā, lai vardarbība nenotiktu, bet gadījumos, ja vardarbība ir notikusi, piedāvājam profesionālu palīdzību un konsultācijas. Mēs ticam, ka izglītojot sabiedrību, sniedzot savlaicīgu atbalstu cietušajiem un veicinot sabiedrības izpratni, ir iespējams pasargāt bērnus no vardarbības.

Dardedzes komanda:

- **Nodrošina konsultācijas** - bērniem, kas saskārušies ar vardarbību, un viņu ģimenēm;
- **Izstrādā un realizē preventīvas programmas** ar mērķi izglītēt un pasargāt bērnus no vardarbības;
- **Veic pētījumus, analizē likumdošanu**, apkopo pieredzi un jaunākās metodes; publicē materiālus un brošūras;
- **Nodrošina apmācības**, seminārus un konferences nozares speciālistiem un vecākiem, kā arī **veicina bērnu līdzdalību lēmumu pieņemšanā**.

Gaiša bērnība, drošs pamats nākotnei!

Nodibinājums „Centrs Dardedze”
Cieceres 3a, Rīga, LV-1002
67600685, 29556680
info@centrsdardedze.lv
www.centrsdardedze.lv

facebook.com/CentrsDardedze
draugiem.lv/CentrsDardedze
twitter.com/CentrsDardedze

Cienījamie sociālie darbinieki, skolotāji, psihologi, bērnamu darbinieki, valsts un nevalstisko organizāciju pārstāvji!

Pateicos par iespēju būt starp profesionāļiem, kuri uzdrīkstējušies sekot sirdij un izvēlējušies nodarbošanos, kam ir būtiska nozīme Latvijas valsts un sabiedrības vērtību stiprināšanā.

Cilvēkam ir nepieciešamas attiecības. Attiecībās viņš ir ieņemts. Attiecībās viņš ir dzimis. Un tikai attiecībās viņš var augt.

Attiecības - tas ir tik ļoti privāti, daudzšķautņaini, neviennozīmīgi, bez vienām un vienglām atbildēm un pareizām formulām. Veselīgu attiecību atslēga ir mīlestība. Taču nereti, sagrozījusies pasaules spoguļos, tā ir izkropļota. Tāda, kas sāpina, tāda, kas dara pāri, tāda, kas pietrūkst. Tāda, kas lauž un reizēm salauž.

Es pateicos par nenovērtējamo darbu, ko darāt, strādājot ar vienu no Latvijas būtiskākajām vērtībām, mūsu bērniem – sargājot, pamanot, palīdzot, labojot attiecības, pierādot un palīdzot noticēt, ka mīlestība var būt arī tāda, kurā augt.

Bērībā iegūtām emocionālām traumām ir paliekoša un izšķirīga nozīme tālākā personības attīstībā. Tās uz mūžu ietekmē cilvēka spēju iekļauties sabiedrībā un darba tirgū. Tās kavē jaunu, veselīgās attiecībās dibinātu ģimeņu veidošanos, kurās aug droši, par sevi pārliecināti bērni, kurus mīl un kuri spēj mīlēt.

Izsaku pateicību Centram Dardedze par to, ka šogad esat izvēlējušies jomas profesionāļus pulcēt konferencei, kas veltīta tieši bērna emocionālajai labklājībai. Īpaši priecē tēva lomai pievērsta uzmanība un iespēja noklausīties Zviedrijas, Norvēģijas un Krievijas speciālistu pieredzē. Es ikdienā redzu, ka Latvijas tēvi ir gatavi iesaistīties bērnu audzināšanā arvien vairāk, tāpēc īpašs paldies darbiniekiem, kas pirms šīs konferences piedalījās ekspertu vadītajā tēvu grupu vadītāju apmācībā. Par foršiem tētiem!

Kolēģi, vēlreiz pateicos, ka esat izvēlējušies strādāt ar katru ģimeni un sabiedrību kopumā, un veidojat nākotni, uz kuru paļauties - mūsu bērniem.

*Sirsnībā,
Ilze Viņķele, labklājības ministre*

Priekšvārds konferences dalībniekiem

Labdien, draugi, domubiedri un nozares entuziasti!

Jau ceturto gadu nodibinājums „Centrs Dardedze” organizē konferenci vardarbības pret bērnu novēršanai – šoreiz tās nosaukums „Pieaugušo loma bērnu emocionālajā labklājībā”. Arī šogad ar īpašu cieņu un mīlestību teiksim paldies jūsu izvirzītajiem jomas speciālistiem, izsniedzot pagodinājuma rakstus – sociālajiem darbiniekiem, psihologiem, policistiem un ierēdņiem, par ieguldījumu vardarbības pret bērnu mazināšanā.

Ja līdz šim mūsu ikgadējās konferencēs esam runājuši par dažādu profesionāļu lomu vardarbības pret bērnu mazināšanā dažādās vidēs, tad šogad, blakus profesionāļiem, mums likās interesanti papētīt tēva lomu ģimenē. Šī iemesla dēļ esam iepazinuši un apkopojusi Norvēģijas, Zviedrijas un Krievijas pieredzi, un ceram, ka konferences otrajā daļā, iepazīstoties ar šo valstu pārstāvju ziņojumiem, arī Jums radīsies interesantas un vērtīgas pārdomas, varbūt pat idejas jaunu pakalpojumu radīšanai savās pašvaldībās.

Atsaucoties uz šī gada aktuālajām problēmām vardarbības pret bērnu jomā izglītības sistēmā, konferencē runāsim arī par vienaudžu savstarpējās vardarbības riskiem un iespējamajiem risinājumiem skolā un pirmskolā. Šīs tēmas atklāšanai esam uzaicinājuši Zviedrijas un Lietuvas speciālistus, kas piekrita dalīties ar savu pieredzi šajā jomā.

Dalīsimies arī ar mūsu organizācijas pieredzi un sasniegumiem 2013. gadā – kā allaž iepazīstināsim Jūs ar jaunākajām idejām un izstrādātajiem materiāliem.

Ticam, ka konference dos impulsus jaunām idejām un radošiem risinājumiem, kā arī vietu un telpu profesionālām sarunām ar cilvēkiem, kam patiesi rūp bērnu labklājība Latvijā.

*Dardedzes vārdā
Konferences darba grupas vadītāja
Ilze Znotiņa*

2013. gada pagodinājuma raksti profesionāļiem, kas veikuši lielu ieguldījumu vardarbības novēršanā

I Par darba mūža ieguldījumu vardarbības pret bērnu jomā

Viktorija Šimkūne, Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jēkabpils iecirkņa inspektore

Viktorija dienestā ir kopš 1992. gada 1. februāra. Deviņpadsmit gadus Viktorija strādājusi kriminālpolicijā par izmeklētāju vardarbībā cietušo bērnu krimināllietās (gan fiziskā, gan emocionālā, gan seksuālā vardarbība).

Viktorija ir cilvēks, kurš prot atrast valodu ar jebkuru bērnu, neatkarīgi no viņa vecuma, prot bērnu nomierināt, izprast bērna problēmu, netraumējot viņa psihi, kā arī izzināt no bērna nepieciešamo informāciju izmeklēšanai. Ik pa laikam kolēģi no kriminālpolicijas nāk pie Viktorijas pēc padoma par vardarbībā cietušo bērnu pratināšanu, kā pareizāk un pie kādiem apstākļiem to labāk veikt. Viktorijai ir raksturīgs milzīgs enerģijas krājums, viņa ir saprotoša, izpalīdzīga un zinoša. Viktorija nekad neatsaka palīdzēt. Neskatoties uz nopietno un emocionāli smago darbu, Viktorija ir 2 bērnu māte un tai pat laikā ir papildinājusi savas zināšanas vairāk kā 27 semināros unursos. Viktorijai ir zināšanas, enerģija un liela vēlme palīdzēt vardarbībā cietušajiem bērniem.

II Par ieguldījumu normatīvā regulējuma pilnveidošanā vardarbības pret bērnu jomā

Evita Drobiševska, Tieslietu Ministrijas Civiltiesību departamenta Starptautisko privāttiesību vadītāja

Gandrīz 10 gadus darbojusies normatīvā regulējuma pilnveides jomā. Kopš 2006. gada strādājusi Bērnu un ģimenes lietu ministrijā, gatavojusi parakstīšanai Eiropas Padomes konvenciju „Par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību”, kā arī gatavoja likumprojektu „Grozījumi likumā „Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem”” un grozījumus Bērnu tiesību aizsardzības likumā, kas regulē bērna šķiršanu no ģimenes, lai izpildītu nolēmumu par bērna nogādāšanu atpakaļ uz valsti, kurā ir viņa dzīvesvieta. Kopš 2009. gada strādā Tieslietu ministrijā un ir vairāku būtisku grozījumu autore normatīvajos aktos. Evita ir cilvēks, ar kuru ir patīkami sadarboties un kurš ir gatavs strādāt arī brīvdienās, lai sagatavotu nozīmīgus likumprojektus.

III Par ieguldījumu dzīves vietas rehabilitācijas attīstībā vardarbības pret bērnu jomā

Maija Agatina, Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta sociālo pakalpojumu nodaļas sociālā darbiniece

Maija ir profesionāle savā darbā jau 14 gadus un ļoti teicami pārzina sfēru- Sociālais darbs ar vardarbībā cietušajiem bērniem, sadarbojoties ar Latvijas bērnu krīžu centriem, Pašvaldības policiju, Liepājas reģionālo slimnīcu, Liepājas skolu valdi. Jāapbrīno viņas tolerance sadarbojoties ar vecākiem, aizbildņiem un profesionāļiem, un citādi domājušajiem.

Maija, piedalās pētījumos no psihoaktīvām vielām atkarīgām personām, izglīto skolēnus, vecākus. Nepārtraukti pilnveido savu profesionalitāti: šobrīd studē sociālo darbu maģistrantūrā. Apguvusi apmācību kursu, izstrādājusi izglītojošu lekciju kursu saistībā ar cilvēktirdzniecības upuriem LU studentiem. Pastāvīgi sadarbojas ar Latvijas Bērnu fondu, ieviešot veiksmīgi izstrādātos nolikumus praksē. Maija ir tā, kura prātīgi izskaidro obligāto dokumentu aizpildes nepieciešamību. Aktīva sabiedriskā darba veicēja Liepājas pilsētas Domes sociālajā Dienestā, jo ik gadu piedalās dažādās sociālā darba akcijās. Maija ir apveltīta ar lielu gribasspēku, neatlaidību, apbrīnojamu humora izjūtu un optimistisku skatu uz mūsdienu sociālekonomisko situāciju valstī, uzsverot, ka tādēļ jau viņa ir šajā darbā.

IV Par ieguldījumu krīžu centra attīstībā vardarbībā cietušiem bērniem

Vaira Vucāne, Latvijas Bērnu Fonda viceprezidente

Vaira LBF darbojas jau no pirmsākumiem, no 1988./89. gada. Ar savu enerģisko rīcību, gādību, centību, mīlestību, atsaucību un sirsnību iemantojusi cilvēku atzinību. Ilggadēja, pieredzes bagāta speciāliste, kura no sirds sniedz kvalificētu palīdzību un padomu, un nekad nevienam to nav atteikusi. Apzinoties nepieciešamību risināt vardarbības pret bērnu problēmu un samazināt vardarbības izplatību valstī, Latvijas Bērnu fonds jau kopš 2000. gada ir sācis darbu pie vienotas rehabilitācijas sistēmas izveides vardarbībā cietušo bērnu rehabilitācijā. Tie nodrošina vardarbībā cietušajiem bērniem, kā arī viņu ģimenēm, savlaicīgus un kvalitatīvus rehabilitācijas un medicīnas pakalpojumus, kā arī sniedz tiem atbalstu un praktisku palīdzību. Ar Bērnu fonda atbalstu rīkoti arī dažādi semināri, lekcijas, apmācības un citi informatīvi izglītojoši pasākumi dažādiem speciālistiem un plašākai sabiedrībai par vardarbības jautājumiem.

Nenovērtējams ir Vairas darbs krīzes centru kapacitātes stiprināšanā, kvalitātes uzlabošanā, centru speciālistu profesionālās kvalifikācijas un materiāli tehniskās bāzes uzlabošanā.

V Par aktīvu darbību starpprofesionālā komandā vardarbības pret bērnu jomā

Zane Paegle, sociālā dienesta speciāliste Salacgrīvas novadā

Salacgrīvas novada domes sociālajā dienestā strādā kopš 2001. gada oktobra. No 2005. gada decembra viņa strādā par speciālisti darbā ar ģimenēm un bērniem. Salacgrīvas novada pašvaldībā jau no 2000. gada sekmīgas sadarbības pamatā darbā ar ģimenēm un bērniem ir starpprofesionāļu komandas darbs. Visus šos gadus Zane ir aktīvi iesaistījusies dažādu problēmu risināšanā, kas saistīta ar vardarbību, kas vērsta pret bērnu. Pēdējos trīs gadus viņa sekmīgi, ar lielu atbildības sajūtu, profesionāli vada šo starpprofesionāļu komandu. Zināšanas, ko viņa ieguva piedaloties Nodibinājuma „Centrs Dardedze” organizētajā programmā „Sociālais darbs ar vardarbībā cietušiem bērniem un viņu ģimenēm”, viņa nodod saviem kolēģiem. Ar savu sociālā pedagoga pieredzi Zane veicināja arī sekmīgu sadarbību ar novada skolām, vada atbalsta grupas vecākiem novadā un iesaistās dažādos projektos. Šobrīd ir koordinatore „Centra Dardedze” projektam „Bērniem drošas un draudzīgas ģimenes vides veicināšana Latvijas pašvaldībās”.

VI Par ieguldījumu preventīvā darba attīstībā vardarbības pret bērnu jomā

Ivita Puķīte, Cēsu novada pašvaldības aģentūras „Sociālais dienests” Ģimeņu atbalsta nodaļas vadītāja un biedrības „Mazās pēdas” vadītāja

Ivita Puķīte jau sešus gadus Cēsu novadā veicina preventīvā darba attīstību vardarbības pret bērnu jomā. Radoša, aktīva, izpalīdzīga, labs draugs un labs darba kolēģis - tā vienā teikumā var teikt par Ivitu. Pildot darba pienākumus, Ivita aktīvi meklē jaunus resursus un risinājumus, lai nodrošinātu katram bērnam vislabāko aprūpi ģimenē un iespēju robežās novērstu vardarbību pret bērnu. Ivita aktīvi iesaistās atbalsta programmas izstrādāšanā, sadarbībā ar vairākām institūcijām un speciālistiem tiek izstrādāta Atbalsta programma Cēsu novada ģimenēm ar bērniem 2014.-2018.gadam. Programmas mērķis ir uzlabot dzīves kvalitāti ģimenēm ar bērniem - veicināt ģimeņu nodibināšanu, stabilitāti, labklājību un sekmēt dzimstību. Ivita ir daudz paveikusi, lai izveidotu ciešu sadarbību ar Latvijas SOS Bērnu ciematu asociāciju. Ivitai Puķītei raksturīga profesionālā ieinteresētība, viņa pastāvīgi papildina savas zināšanas dažādos profesionālās pilnveides semināros unursos, kā arī meklē un izmanto komunikācijas iespējas ar sabiedrību, lai vērstu uzmanību uz iespējamo vardarbību pret bērniem, lai norādītu faktoros, kā to identificēt un kā rīkoties vardarbības gadījumos.

Lita Biseniece, drošības programmas nodarbību vadītāja Centrā Dardedze

Lita Biseniece Centrā Dardedze strādā kopš 2008.gada, sākotnēji kā audzinātāja krīzes centrā esošajiem bērniem, kas cietuši no vardarbības, kopš 2009.gada strādā Džimbas drošības programmā. Lita roku rokā ir bijusi ar visiem tiem, kas strādāja un radīja Džimbas prevences programmu. Katra mazākā detaļa, kas padara Džimbas programmu īpašu un interesantu (ceļojuma apmetnīši, maciņi, Džimbas karogs u.c.), ir Litas roku darbs. Džimbas drošības ceļojums, Džimbas vasaras skoliņas, drošības stundiņa bērnu dārzos, iecietības stundiņas, Džimbas ģimenes rīti un Džimbas dzimšanas dienas ballītes, visas šīs programmas vada Lita, mācot bērniem personiskās drošības iemaņas, kā pasargāt sevi attiecībās ar citiem cilvēkiem. Šī gada aprīļa mēnesī Džimba savā drošības ceļojumā uzņēma jau 10000-šo bērnu, tik daudz bērniem Lita ir mācījusi par personisko drošību! Lita ir kā Dardedzes labais gariņš, kurš ienes mājīgumu un nemanāmi izdara lietas, kas rada kopējo gaisotni. Ir atsaucīga un izpalīdzīga kolēģe, kurai vienmēr var jautāt pēc padoma un palīdzības. Kaut arī savā būtībā klusa, taču pat mazas lietas spēj padarīt lielas un īpašas ar savu attieksmi! Litiņ, Tu esi mūsu zelts!

VII Par radošu risinājumu atrašanu novatorisku ideju realizēšanā vardarbības pret bērnu jomā

Inese Bruža, sociālais pedagogs Rīgas 75. vidusskolā

Jau 11 gadus Inese strādā kā sociālais pedagogs, līdz 2012.gadam, līdz skolas likvidācijai, strādājusi Rīgas 62. vidusskolā. 2007. gadā absolvējusi Latvijas Universitāti, kur ieguvusi izglītības zinātņu maģistra grādu. Katru gadu sākumskolas klasēm organizē izglītojošas nodarbības par vardarbības atpazīšanu, par bērnu pienākumiem un tiesībām, veselīgu dzīves veidu, kuras vada pati un regulāri uzaicina arī profesionāļus no citām institūcijām.

Skolā Inese ir vadījusi skolēnu atbalsta grupas vardarbības novēršanai, skolēnu vecākiem atbalsta grupas - kā saprast savu bērnu un uzlabot attiecības savā starpā, kā vecākiem pielietot pozitīvas audzināšanas metodes saskarsmē ar saviem bērniem. Strādā

individuālo gadījumu risināšanā, kur ģimenēs notiek vardarbība pret bērnu. Inese ir strādājusi arī ar starpvalstu militārā konflikta rezultātā cietušām ģimenēm. Ir piedalījusies metodisko materiālu izstrādē sociālajiem pedagogiem, kā arī vadījusi pedagoģiskās prakses jaunajiem speciālistiem. Inese ir prasīga pret sevi un kolēģiem, ar kuriem risina darba jautājumus, visu cenšas izdarīt augstākajā līmenī un ir gandarīta, ja var palīdzēt. Domā, ka sociālais pedagogs- tas ir dzīves veids!

VIII Par finanšu līdzekļu piesaisti palīdzības sistēmas attīstībai vardarbības pret bērnu jomā

Andrejs Spridzāns, Dobeles novada domes priekšsēdētājs

Vardarbība pret bērnu nenoliedzami ir šodienas realitāte, kuru nevaram atstāt bez ievēribas. Tas attiecas gan uz profesionāļiem, kas ikdienā saskaras ar bērnu interešu aizstāvību, gan uz sabiedrību kopumā. Dobeles novadā būtiski soli vardarbības novēršanā sperti tieši pateicoties pašvaldības priekšsēdētāja Andreja Spridzāna izpratnei par vajadzībām šajā jomā un arī degmei un neatlaidībai vardarbības novēršanas pasākumu realizēšanā. Tieši pateicoties viņa darbam finanšu piesaistē, ir izdevies attīstīt krīzes centru, kā arī nodrošināt apmācības dažādiem nozares speciālistiem. Andrejā Spridzānā augstu vērtējam spēju meklēt un ieviest inovatīvus risinājumus, kas būtiski palielina vardarbības novēršanas pasākumu efektivitāti.

IX Par brīvprātīgo darbu vardarbības pret bērnu jomā

Laura Bulmere, māksliniece, maketētāja, noformētāja

„Brīvprātīgais darbs” bieži vien ir ļoti dažādi izprasts un dažreiz nepelnīti nenovērtēts. Dardedzē šo 13 darbības gadu laikā mums ir bijuši ļoti daudzi brīvprātīgie. Taču ir viens, kurš ir ļoti uzticams jau ļoti, ļoti ilgu laiku. Un tā ir Laura. Viņa brīvprātīgi ir ziedojuši savu laiku un talantu kā māksliniece, maketētāja un noformētāja, strādājot pie gandrīz visām Dardedzes veidotajām publikācijām (arī tām, kas pašlaik ir jūsu konferences maisiņos) – grāmatām, bukletiem, brošūrām, plakātiem, uzlīmēm, grāmatzīmēm un citiem materiāliem. Arī konferences dizains un rokasgrāmatas ir Lauras izstrādātas! Laura nekad neatsaka, vienmēr sīki iedziļinās materiālā, pie kā strādā, un ar milzīgu rūpību un sirds mīlestību paveic ikvienu uzticēto darbiņu, apzinoties, ka darbs, kuru viņa veic brīvprātīgi, ir tik ļoti nozīmīgs, lai mainītu sabiedrības izpratni par vardarbības pret bērnu problēmu un pasargātu no tās pēc iespējas vairāk bērnu. Mēs esam priecīgi un no sirds pagodināti pazīt Lauru un strādāt kopā ar viņu, kopīgiem spēkiem padarot šo pasauli drošāku mūsu bērniem! Paldies Tev, Laura!

Darbi runā skaļāk nekā vārdi, tāpēc šeit pavisam mazs ieskats no Lauras darbiņiem, kurus noteikti daudzi no Jums ir gan redzējuši, gan lietojuši savā ikdienā!

Konferences prezentāciju kopsavilkumi un runātāji

2013. gadā veiktās izmaiņas normatīvajos aktos bērnu tiesību aizsardzības jomā.

Laila Rieksta – Riekstiņa

2013.gadā Latvijā veikts ļoti apjomīgs spēkā esošā tiesiskā regulējuma izvērtējums, lai nodrošinātu gan Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13.decembra Direktīvas par seksuālās vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu ieviešanu, gan sagatavotos Eiropas Padomes Konvencijas par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību (Lanzarotes konvencija) ratificēšanai.

Šī izvērtējuma rezultātā sagatavoti grozījumi Krimināllikumā, Kriminālprocesa likumā, Civilprocesa likumā, Bērnu tiesību aizsardzības likumā, Pornogrāfijas ierobežošanas likumā un vēl virknē citu normatīvo aktu. Grozījumu mērķis ir izveidot samērīgu krimināltiesisko regulējumu seksuālas vardarbības un bērnu seksuālas izmantošanas jomā, kā arī veicināt šādu nodarījumu novēršanu un nodrošināt efektīvu cietušo bērnu tiesību aizsardzību. Īpaši jāatzīmē konceptuāla rakstura izmaiņas Krimināllikuma nodaļā "Noziedzīgi nodarījumi pret tikumību un dzimumneaizskaramību" un grozījumi Civilprocesa likumā, kas paredz personisko tiesību pagaidu aizsardzības līdzekļu ieviešanu Latvijā.

Laila Rieksta – Riekstiņa. Bērnu tiesību aizsardzības jomā darbojas jau vairāk nekā divdesmit gadus. Strādājusi gan pašvaldībā - par sociālo darbinieci ģimenēm un bērniem Ogres pilsētas sociālās aprūpes centrā, gan valsts pārvaldē – dažādos amatos Labklājības ministrijā un Bērnu un ģimenes lietu ministrijā. Jau astoto gadu Laila Rieksta – Riekstiņa ir Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas priekšiece. Viņas vadītā institūcija pārrauga kā bērnu tiesību aizsardzības jomas normatīvie akti tiek realizēti praksē, kā arī aktīvi līdzdarbojas jauna normatīvā regulējuma izstrādāšanā, lai uzlabotu un pilnveidotu bērnu tiesību aizsardzības sistēmu Latvijā.

Tēva loma ģimenē un sabiedrībā.

Edgars Mažis

Bībeles izpratnē tēvs ir atbildīgs par savu bērnu audzināšanu ar vienu ierobežojumu - vīrietim jāmacās kontrolēt savas emocijas, lai savā skarbumā neveicinātu mazvērtību savos bērnos. Kāda aptauja ASV vēsta, ka aizņemts tēvs ar savu bērnu pavada vidēji tikai 19 sekundes dienā. Tas nozīmē - tikai mirklis saskarsmes no rīta, kad tēvs pienāk pie bērna gultnas atvadīties, un tāds pats īss kontakts arī vakarā, kad tēvs sasveicinās ar bērnu, pārnākot pēc darba. Bērns praktiski tēvu neredz. Līdz ar to, jautājums ir šāds - kā tēvam kļūt "redzamam"?

Edgars Mažis. Mācītājs, dzimis Liepājā, studējis matemātiku Latvijas Universitātē un teoloģiju ASV, Čehijā. Teoloģijas maģistrs. Kopš 1993. gada mācītājs Rīgas Āgenskalna baptistu draudzē. Latvijas Baptistu draudžu Savienības Ģarīdznieku brālības vadītājs. Teoloģisko un pastorālo priekšmetu pasniedzējs Baltijas pastorālajā institūtā, Kristīgās Vadības koledžā. Precējies. Četrus dēlus. Kopā ar sievu Kristīni vada laulības stiprināšanas seminārus. Latvijas Alfa komitejas loceklis.

Dzimumu līdztiesība un vīriešu iesaiste bērnu audzināšanā – labās prakses piemēri Norvēģijā.

Ole Bredsens Nordfjells (Ole Bredsen Nordfell)

Pēdējo gadu laikā vīriešu uzskati un dzīvesveids Norvēģijā ir būtiski mainīties, un šīs pārmaiņas vērtējamas kā pozitīvas. Arvien lielāku atbalstu sabiedrībā gūst bērnam draudzīga, nevardarbīga un dzimumu līdztiesībā balstīta audzināšana. Būtiski pieaugusi tēva loma bērnu aprūpē un dalība arī tādās praktiskās nodarbēs kā mājas uzkopšana, ēst gatavošana u.c. Kas ir kalpojis par impulsu šādai ģimenes attīstībai Norvēģijā, un kā politiskās nostādnes ir veicinājušas šīs pārmaiņas? Kā nezaudēt sasniegto un kā tikt galā ar izaicinājumiem, kad joprojām

saskaramies ar vardarbības gadījumiem no tēvu un dzīvesbiedru puses? Atbildes uz šiem jautājumiem varēs rast šajā prezentācijā.

Ole Bredsens Nordfjells (Ole Bredsen Nordfell). Sociologs, strādā resursu centrā vīriešiem „Reform” Norvēģijā. Šī organizācija darbojas dzimumu līdztiesības jomā un pievēršas šim jautājumam tieši vīriešu tiesību, pienākumu un iespēju griezumā. Organizācija aktīvi iesaistās arī valsts politiskajā dzīvē. Centra vīzijas pamatā ir uzskats, ka dzimumu līdztiesības jautājums nepamatoti bieži tiek aplūkots tikai no sieviešu tiesību viedokļa. Tomēr ģimenes un bērnu audzināšanas jomā nereti tieši vīrietis, sabiedrībā pastāvošo stereotipu dēļ, kļūst par nevienlīdzīgas attieksmes upuri. Ole Bredsens Nordfjells, runājot par dzimumu līdztiesību, pārstāv un runā par vīriešu perspektīvu, tādējādi veicinot izpratni par šiem jautājumiem. Viņš darbojas arī kā lektors un sadarbības partneris dažāda līmeņa nacionālajos un Eiropas projektos.

Tēvu iesaistes prakse un izaicinājumi Zviedrijā.

Nils Petersons (Nils Pettersson)

Dzimumu līdztiesības jēdziens sabiedrībā nereti tiek saistīts tikai ar vienlīdzīgu atalgojumu un centieniem panākt vienādu abu dzimumu novērtējumu darba tirgū. Tomēr līdztiesība sevī nenoliedzami ietver arī tādas sfēras kā ģimene un iesaistīšanās bērnu audzināšanā. Zviedrijā izveidotā nevalstiskā organizācija “Men for Gender Equality” ir dibināta ar mērķi uzrunāt vīriešus vairāk iesaistīties ģimenes aprūpē un bērnu emocionālajā audzināšanā, lai tādā veidā mazinātu vardarbības risku. Tai ir ilggadēja pieredze tēvu grupu veidošanā, un viens no organizācijas darbības pamatvirzieniem ir dzimumu līdztiesības jautājuma aktualizēšana caur tēvu iesaistes prizmu.

Prezentācijā tiks aplūkoti jautājumi par tēvu grupu pirmsākumiem Zviedrijā un pieredzi darbā ar šīm grupām. Kas ir tās tēmas, kas ir svarīgas pašiem tēviem, kā par tām runāt, kā iesaistīt tēvus, pie kurām sociālajām grupām vērsties un kādi ir lielākie izaicinājumi, strādājot ar tēvu grupām? Uz šiem un citiem jautājumiem atbildes sniegs prezentācijas autors.

Nils Petersons (Nils Pettersson). Programmu vadītājs organizācijā “Men for Gender Equality” Zviedrijā. Darbojas dzimumu līdztiesības veicināšanas jomā. Vada tēvu un vecāku grupas, kā arī apmāca un vada seminārus tēvu grupu vadītājiem, veselības nozarē strādājošiem u.c. Vadītājs apmācības starptautiskiem partneriem tēvu grupu veidošanā Eiropā, Āfrikā un Āzijā. Ilggadēja pieredze darbā ar bērniem un jauniešiem kā arī vairāk nekā 15 gadu pieredze darbojoties publicistikā Zviedrijas preses izdevumos. Maģistra grāds literatūrā.

Tēvu grupas Krievijā, pieredze un ieguvumi.

Dmitrijs Značkovs (Dmitry Znachkov)

Prezentācijā sniegts ieskats Sanktpēterburgas tēvu grupu darba organizēšanā un vadīšanā. Lai apzinātu vajadzības, kādas ir sabiedrībā, ir nepieciešams saprast kontekstu - kāda ir šodienas Krievijas ģimene un kādas problēmas tai ir aktuālas. Tāpat būtiski saredzēt, kā valsts un nevalstiskās institūcijas var uzrunāt vīriešus un tēvus, un kāda ir šī darba specifika un kādi resursi tam nepieciešami. Prezentācijā tiks aplūkoti arī tādi jautājumi kā tēvu grupu darbības struktūra, tēvu motivēšana, iespējamās problēmas vīriešu iesaistīšanā un masu informācijas līdzekļu piesaiste atbildīgas audzināšanas tēmas aktualizēšanā.

Dmitrijs Značkovs (Dmitry Znachkov). Klīniskais psihologs, Sanktpēterburgā, Krievijā. Strādā Valsts Ģimeņu un bērnu atbalsta centrā kā nodaļas vadītājs. Centra darbības mērķis ir palīdzība ģimenei dažādos dzīves posmos, ģimenes saišu nostiprināšana un attiecību harmonizēšana. Kopš 2009. gada piedalās starptautiskā projektā „New man” un darbojas kā tēvu grupu moderators. Guvis pārlicību, ka katram vīrietim, kurš gatavojas kļūt par tēvu, ir nepieciešama šāda grupa. Tēvu grupu mērķis ir sagatavot vīriešus aktīvai tēva lomai un līdzvērtīgām attiecībām ar partneri, tādējādi nodrošinot bērnam laimīgu bērnību.

Gudri bērni – droši bērni. Programma mobinga risku mazināšanai bērnudārzā.

Zaiga Lasmane

Lai gan par mobingu visbiežāk runā pusaudžu kontekstā, pieredze rāda, ka degradējoši sociālo attiecību modeļi veidojas jau ļoti agrīnā vecumā - bērnudārzā un sākumskolā. Šajā gadā Dardedze uzsākusi darbu pie programmas bērnu dārzu un sākumskolu skolotājiem par labvēlīgas sociālas vides veidošanu grupiņā un klasē. Šī programma varētu būt praktisks palīgs pedagogiem gan lai meklētu risinājumus jau pastāvoša nelabvēlīga klimata novēršanai bērnu savstarpējās attiecībās, gan lai novērstu iespējamās neiecietības un konflikta situācijas nākotnē.

Zaiga Lasmane. 2005. gadā Latvijas Universitātē ieguvusi maģistra grādu socioloģijā. Pēc studijām 6 gadus strādājusi Latvijas Kristīgajā studiju brālībā, gadu Dānijā darbojusies dienas centrā bēgļiem un patvēruma meklētājiem. Kopš 2012. gada strādā nodibinājumā „Centrs Dardedze”, sākotnēji Džimbas drošības programmā, vēlāk kā projektu vadītāja.

Bērniem labvēlīga un droša vide izglītības iestādēs.

Astra Aukšmuksta

Viena no prioritātēm mācību un audzināšanas darbā izglītības iestādēs ir veicināt skolēnu izpratni par veselības un cilvēku drošības jautājumiem, kā arī attīstīt prasmes rīkoties atbildīgi ikdienas situācijās. Lai īstenotu šo uzdevumu, nepieciešams vienoties par galvenajām vērtībām, uzvedības principiem un kopēju rīcību, konsekventi ievērojot izvirzītos noteikumus. Tāpat būtiski rūpēties par bērnu personības attīstībai labvēlīgas un drošas vides veidošanu, sadarboties visām ieinteresētajām pusēm: skolēniem, viņu vecākiem, pedagogiem, atbalsta personālam, valsts un pašvaldības institūciju darbiniekiem, speciālistiem, nevalstiskajām organizācijām.

Izglītības iestādē bērni pavada lielāko dienas daļu, viņi apgūst zināšanas, prasmes, pirmo sociālās dzīves pieredzi, te veidojas viņu attieksme pret sevi, saviem vienaudžiem,

pieaugušajiem, sabiedrību kopumā. Ļoti svarīga ir pedagoga loma - personība, paraugs un profesionalitāte. Pedagogam jāspēj ne tikai mācīt, bet arī audzināt bērnus būt labestīgiem, izpalīdzīgiem, tolerantiem, veidojot sapratnes un cieņpilnas savstarpējās attiecības, risināt konfliktsituācijas, mazināt un nepieļaut nekāda veida vardarbību. Nozīmīgs faktors ir arī izglītības iestādes laba un demokrātiska pārvaldība, vecāku līdzdalība un ieinteresētība savu bērnu gaitās.

Astra Aukšmuksta. Valsts izglītības satura centra Interesu izglītības un audzināšanas darba nodaļas vadītāja, pedagogijas maģistre. Lai sekmētu audzināšanas darba pilnveidi izglītības iestādēs, veidots sadarbības tīkls ar pašvaldību audzināšanas darba speciālistiem, klašu audzinātāju metodisko apvienību vadītājiem, izglītības iestāžu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā, valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī nevalstiskajām organizācijām. Nodrošinot atbalstu pedagogiem audzināšanas darba īstenošanai, organizēti pedagogu profesionālās pilnveides semināri, kursi, pieredzes apmaiņa, izstrādāti metodiskie ieteikumi, sniegtas konsultācijas.

Vides ietekme vienaudžu savstarpējās vardarbības novēršanā pirmsskolā un skolā.

Vivi Havia (*Vivi Havia*)

Prezentācijā sniegts ieskats Sanktpēterburgas tēvu grupu darba Savstarpēja vardarbība jeb mobings ir sarežģīta un daudzšķautņaina problēma, un tās iemesli var tikt skatīti no vairākiem aspektiem. Šīs prezentācijas galvenais fokuss likts uz vides ietekmi, mācību aktivitātēm un pedagogiskā personāla attieksmi pret mobingu mazu bērnu starpā pirmsskolā un sākumskolā.

Vivi Havia (*Vivi Havia*). Skolu un sākumskolu attīstības konsultante, specializējusies vienaudžu savstarpējās vardarbības novēršanā. Vivi Havias atbildībā ir attīstīt un ieviest anti-mobinga stratēģijas skolās un bērnudārzos Sodertāles pašvaldībā Zviedrijā. Viņa apmāca un atbalsta skolu direktorus, skolotājus un pārējo skolas personālu viņu ikdienas darbā, iekļaujot dažādas struktūras, skolu aktivitātes un pieejas mobinga novēršanai un seku mazināšanai. Vivi Havia lasa lekcijas Sodertāles Universitātē par mobinga tēmu. Viņai ir pieredze darbā ar dažādām organizācijām.

Nākamais solis: Sociāli emocionālo prasmju apguve un agresīvas uzvedības novēršana.

Židre Arlauskaitė (*Židre Arlauskaitė*)

Sociāli emocionālās prasmes ir būtiskas veiksmīgai cilvēku eksistencei. Dabiski, ja cilvēks šīs prasmes iegūst mājās, mācoties no vecākiem. Bet šodienas situācija parāda, ka nereti vecāki paši ir apjukuši un nespēj bērniem nodrošināt šo prasmju apguvi. Tāpēc būtiska loma ir skolai. Ikviens iet skolā, un ikvienam ir skolotājs. Skolotājs, līdz ar citiem pienākumiem, ir spējīgs bērnam palīdzēt apgūt šīs sociālās iemaņas. Programma "Nākamais solis" ir efektīvs rīks, lai palīdzētu bērniem kļūt emocionāli un sociāli veseliem, un stimulētu veiksmīgāk tikt galā ar problēmām šodien un nākotnē.

Židre Arlauskaitė (*Židre Arlauskaitė*). Psihologe - psihoterapeite, beigusi Viļņas Universitāti. Kopš 1996.gada strādā Bērnu atbalsta centrā vardarbības pret bērnu jomā, kur vada apmācības un konsultē klientus. Kopš 2004. gada koordinē programmu "Nākamais solis".

Jauna apmācību programma adoptētājiem – AIPA.

Laila Balode

Šajā gadā Dardedze radījusi un aprobējusi divas nozīmīgas apmācību programmas:

1. Atbalsta un informatīvā programma adoptētājiem (AIPA), kas tapusi sadarbībā ar LM VBTAL un šobrīd atrodas aprobācijas pēdējā fāzē. Programmas mērķi ir veicināt reālistiskas gaidas un apmierinātību ar adopciju, palielināt atbalstu un veicināt atbalsta iespēju izmantošanu, kā arī mazināt bērna grūtības, iekļaujoties jaunajā ģimenē un uzlabot vecāku audzināšanas prasmes un iemaņas.

2. Apmācību programma ārpusģimenes aprūpes iestāžu darbiniekiem – sociālajiem audzinātājiem, kas tapusi sadarbībā ar Dānijas, Turcijas, Rumānijas, Šveices, Polijas, Bulgārijas, Krievijas un Latvijas speciālistiem. Šīs programmas mērķis ir attīstīt saskaņotu ilgtermiņa aprūpi, lai veicinātu drošas piesaistes attīstību bērniem, kas dzīvo aprūpes iestādēs.

Konferences dalībniekiem būs iespēja tuvāk iepazīties ar šīm programmām un uzzināt, kā sekmējās to aprobācijas process, saņemot atbildes uz jautājumiem: vai šādas programmas ir nepieciešamas un cik apjomīgām tām vajadzētu būt, kā arī - kā vislabāk organizēt šo programmu ieviešanu un ko ņemt vērā programmas maksimālā efekta sasniegšanai.

Laila Balode. Sociālā darbiniece, nodibinājuma "Centrs Dardedze" valdes locekle, konsultatīvā centra vadītāja. Vairāk kā 20 gadus darbojusies sociālajā sfērā. Strādājusi kā valsts, tā pašvaldības institūcijās, un darbs vienmēr ir bijis saistīts ar bērniem un ģimenēm. Nu jau divpadsmito gadu strādā Dardedzē - dinamiskā un radošā speciālistu komandā. Par Dardedzi saka: „Ir prieks, ka katrs gads mūsu organizācijā ir bijis saistīts ar jauniem, reizēm pārdrošiem izaicinājumiem, ir lepnums, ka mūsu idejas ir uzrunājušas un no sirds aizrāvušas daudzus Latvijas psihologus, pedagogus, sociālos darbiniekus, policistus un citus speciālistus!”

Disciplinēšanas vadlīnijas īslaicīgās sociālās rehabilitācijas institūcijām.

Līga Redliha,
Uldis Ābele

Materiāls tapis projekta „Centra Dardedze un citu nevalstisko krīzes centru kapacitātes uzlabošana” ietvaros ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu.

Publikācijas mērķis ir sniegt papildus zināšanas un padziļinātu teorētisku izpratni par disciplinēšanu, kā arī praktiski pielietojamām disciplinēšanas metodēm plašam speciālistu lokam. Teorētiskajā sadaļā ir skaidrots disciplinēšanas jēdziens, disciplinēšanas nozīme bērna nākotnē un labas uzvedības veicināšanā, disciplinēšanas pamatprincipi un ieviešana institūcijā, kā arī skaidroti vairāki vadošie disciplinēšanas un uzvedības veidošanas modeļi. Otrajā publikācijas sadaļā ir sistematizētas un detalizēti aprakstītas dažādas disciplinēšanas metodes, norādot bērna vecumu un situāciju, kādā konkrēto metodi ieteicams pielietot un kādiem bērniem nepielietot, sniegts katras disciplinēšanas metodes apraksts, minēts pielietošanas ilgums, priekšzināšanas un speciālais aprīkojums, materiāli, kas speciālistam ir nepieciešami, lai metodi varētu veiksmīgi pielietot, kā arī minēta negatīvā pieredze metodi pielietojot.

Līga Redliha. Klīniskā psiholoģe. 2007. gadā Latvijas Universitātē ieguvusi profesionālā maģistra grādu psiholoģijā. Kopš 2008. gadā strādā Rīgas Latgales priekšpilsētas Sociālajā

dienestā un kopš 2010. gada ir Rīgas Sociālā dienesta psihologs. Dardedzes kolektīvam pievienojās 2011. gadā. Ikdienas darbs ir saistīts ar bērnu un pieaugušo konsultēšanu un izpēti, atbalsta un izglītojošu grupu vadīšanu bērniem, vecākiem un speciālistiem. Piedalījies dažādu apmācību programmu un metodisko materiālu izstrādē.

Uldis Ābele. Psihologs Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrā. Piedalījies vairāku projektu izstrādē un realizēšanā, kas vērsti uz rehabilitācijas pakalpojumu institūcijā pilnveidošanu. Aktuālās intereses – ģimenes pilnvērtīga iesaistīšana bērna rehabilitācijas procesā, kā arī bērna aizgādību realizējošo personu resursu izvērtēšanas metožu attīstīšana.

Apmācību programma pusaudžu vecākiem „Ceļvedis audzinot pusaudzi” (CAP).

Jūta Bumbiere,
Daina Dziļuma

Projekta „Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība un pilnveide „Centrā Dardedze”” ietvaros ir izveidota apmācību programma vecākiem „Ceļvedis audzinot pusaudzi” (CAP). Projekta ietvaros tika apmācīti 12 grupu vadītāji no Rīgas Sociālā dienesta. Savā prezentācijā dalīsies pieredzē šīs apmācību programmas izveidošanā

un programmas aprobēšanā.

Jūta Bumbiere. Sociālā darbiniece. Praktiskā darba pieredzi ieguvusi strādājot ar ģimenēm, bērniem un audžuģimenēm ārpusģimenes aprūpes iestādē, krīžu centrā un kopš 2010. gada nodibinājumā „Centrs Dardedze”. Ikdienas darbs saistīts ar vardarbības pret bērniem novēršanas jomu, nodrošinot vecākiem individuālas konsultācijas par bērnu audzināšanas jautājumiem. Vada atbalsta un izglītojošās grupas vecākiem, kā arī vada apmācību seminārus speciālistiem un iesaistās publikāciju un metodisko materiālu sagatavošanā. Ieguvusi profesionālā maģistra grādu sociālajā darbā.

Daina Dziļuma. Klīniskā psiholoģe. 2009. gadā Latvijas Universitātē ieguvusi maģistra grādu psiholoģijā. Strādājot „Centrā Dardedze” guvusi pieredzi bērnu un vecāku konsultēšanā, psiholoģiskajā izpētē. Piedalās bērnu nopratināšanā, vada izglītojošas un atbalsta grupas un seminārus vecākiem un speciālistiem, piedalās apmācību programmu un metodisko materiālu izstrādē.

Piezīmes

Interaktīvā darbnīca

Ārpusģimenes aprūpes institūciju apmācību programma sociālajiem audzinātājiem „Godīgs sākums”.

Laura Pirska (Dr.psych.)

Visiem bērniem ir tiesības saņemt labu aprūpi un piedzīvot attiecības, kas attīsta drošu piesaisti un māca sociālās un emocionālās prasmes, kas būs nepieciešamas tālākajā dzīvē.

Apmācību programma „Godīgs sākums” ir izveidota Dānijā un tālāk izplatīta citās pasaules valstīs: Brazīlijā, Bulgārijā, Etiopijā, Francijā, Krievijā, Ķīnā, Itālijā, Japānā, Polijā, Rumānijā, Šveicē, Ungārijā, Taizemē, Turcijā, Vācijā, Vjetnamā u.c. Šajā gadā programma ir iztulkota un

adaptēta arī Latvijā.

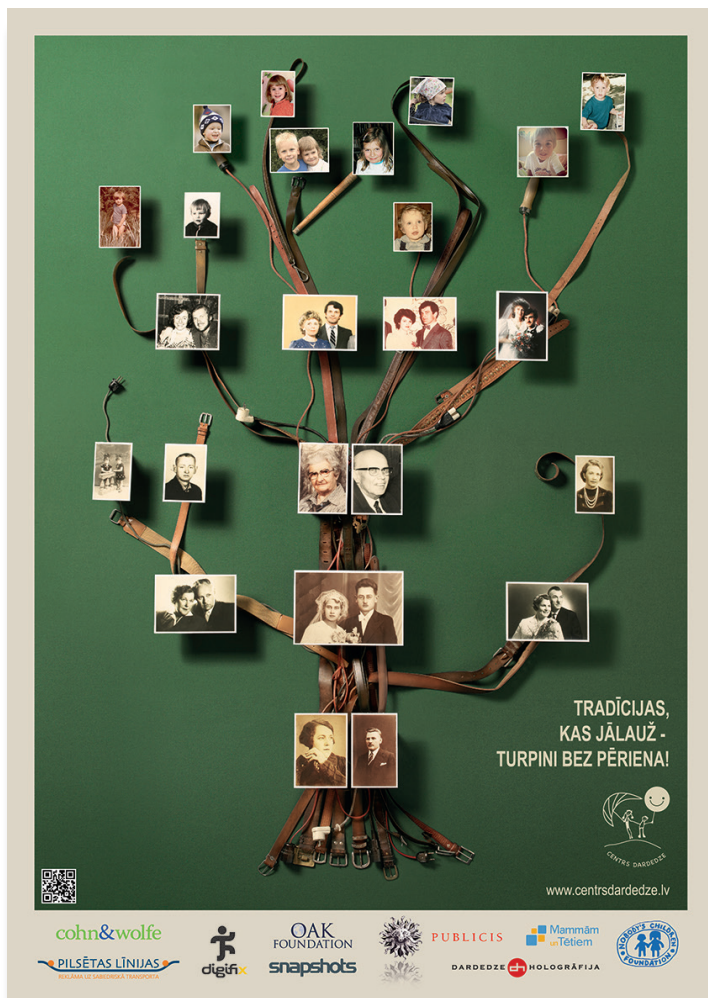
Programma „Godīgs sākums” ir paredzēta ārpusģimenes aprūpes speciālistiem, ar fokusu uz primāriem aprūpētājiem - sociālajiem audzinātājiem, audžuvecākiem, aizbildņiem. Programmas ietvaros ir izveidots viegli lietojams materiāls, kuru var izmantot gan individuāli, gan grupā, kā arī spēle, kas ļauj iejusties sociālā audzinātāja lomā un piedzīvot izaicinājumu, kas saistīts ar līdzsvara atrašanos starp fokusu uz uzdevumu un attiecībām. Darbnīcas laikā būs iespēja iepazīties ar apmācību programmu „Godīgs sākums” un izspēlēt spēli „Viena diena institūcijā”.

Laura Pirska (Dr.psych.). Klīniskā psiholoģe, nodibinājuma Centrs Dardedze izglītības programmu vadītāja.

1999.gadā uzsākusi studijas psiholoģijā Latvijas Universitātē un 2010.gadā ieguvusi psiholoģijas doktora zinātnisko grādu klīniskajā psiholoģijā. Paralēli akadēmisko zināšanu gūšanai papildinājusi zināšanas praktiskajā darbā. 2004.gadā ieguvusi ģimenes terapeita kvalifikāciju un 2011. gadā Essenes sistēmiskās ģimenes terapijas, supervīziju un organizāciju attīstības institūtā sistēmiskā supervizora un organizāciju sistēmiskā konsultanta/supervizora kvalifikāciju. Šobrīd pilnveido savas zināšanas, prasmes un iemaņas kognitīvi-biheviorālā terapijā. Papildus guvusi zināšanas meditācijā, atbalsta grupu vadīšanā, spēļu terapijā u.c. Praktiskā darba pieredzi guvusi strādājot neiroloģijā un psihiatrijā, un kopš 2001.gada strādā nodibinājumā „Centrs Dardedze”. Šajos darba gados guvusi pieredzi konsultējot bērnus un viņu ģimenes, vadot terapeitiskās un atbalsta grupas bērniem un vecākiem, piedaloties bērnu kā cietušo vai liecinieku nopratināšanā, vadot individuālās, grupas un komandas supervīzijas, vadot un izstrādājot semināru un apmācību programmas, izstrādājot un aprobējot metodiskos materiālus speciālistiem, veicot sociālo institūciju darba kvalitātes ekspertīzes, kā arī veicot pētījumus un koordinējot projektus. No 2002. gada strādā Latvijas Universitātē psiholoģijas nodaļā par pasniedzēju. Aktīvi veic sabiedrisko darbību, no 2010. gada Latvijas psihologu apvienības valdes priekšsēdētāja.

2013. gadā „Centrs Dardedze” īstenotās sociālās kampaņas

Sociālā kampaņa „Tradīcijas, kas jālauž – turpini bez pēriena”.

2013. gada aprīlī, atzīmējot „Centra Dardedze” 12 gadu jubileju, īstenojām kampaņu „Tradīcijas, kas jālauž”. Kampaņas mērķis bija pievērst sabiedrības uzmanību jautājumam par bērnu fizisku sodīšanu.

Kampaņas idejas autors ir organizācija „Nobody's Children Foundation” (Polija). Vienlaicīgi kampaņa tika īstenota arī Lietuvā, Ukrainā, Moldovā un Bulgārijā.

Sadarbībā ar kompāniju „Pilsētas Līnijas”, kampaņas vizuālie materiāli tika izvietoti uz sabiedriskā transporta Rīgā, aicinot pasažierus aizdomāties par disciplinēšanas metodēm, kuras pielieto ikdienā, audzinot bērnus. Tāpat informatīvs materiāls tika izvietots „BadDog” kartiņu stendos.

Lai arī lielākā daļa jeb 83% Latvijas iedzīvotāju kā labāko bērnu disciplinēšanas metodi ģimenē izvēlas sarunu, joprojām ir daļa, kas kā audzināšanas līdzekli izmanto pērienu, liecina Snapshots aptauja, kas veikta, uzsākot sociālo kampaņu „Tradīcijas, kas jālauž- turpini bez

pēriena!” Otrā populārākā bērnu disciplinēšanas metode Latvijas ģimenēs ir dažādu privilēģiju liegšana, to par efektīvu atzinuši 52% Snapshots respondentu, bet trešajā vietā ir rājiens, kuru kā iedarbīgu metodi izvēlas vidēji 28% aptaujāto.

Kampaņas materiāli atrodami www.paligsvecakiem.lv sadaļā resursi/kampaņas. Šī kampaņa tapa pateicoties Oak Fonda finansētam projektam „Bērnība bez vardarbības – labāka bērnu tiesību aizsardzības sistēma Austrumeiropas valstīs”.

PUBLICIS

DARDEDZE HOLOGRĀFIJA

Sociālā kampaņa „Vārdi ievaino uz mūžu. Apzinies savu vārdu spēku!”.

2013. gada rudenī „Centrs Dardedze” īstenoja kampaņu „Vārdi ievaino uz mūžu. Apzinies savu vārdu spēku!”, kuras mērķis bija veicināt izpratni par emocionālās vardarbības ilgtermiņa negatīvajam sekām, kas ietekmē gan bērna pašreizējo dzīvi, gan arī viņa nākotni. Šī kampaņa tika rīkota sadarbībā ar organizāciju „Nobody’s Children Foundation” (Polija) un reklāmas aģentūru „Publicis Rīga”. Kampaņa tiek īstenota arī Lietuvā, Moldovā, Bulgārijā un Ukrainā.

Kampaņai ir radīts plakāts, kā arī skrejlapa, kas skaidro vecākiem, kā sagatavoties dažādām situācijām bērnu audzināšanā, lai nezaudētu savaldības. Kampaņas ietvaros Latvijas Radio tika atskaņots džingls ar vārdiem „Velc, pelīte, saldu miegu mazajam stulbenim”, kas aicina vecākus aizdomāties par vārdu ietekmi uz bērnu tālāko attīstību.

Emocionālā vardarbība pret bērnu ir visizplatītākais vardarbības veids no visiem. Tas atstāj graujošas sekas bērna tālākajā attīstībā un dzīvē. 12 darbības gadu laikā „Centrs Dardedze” ir dažādiem veidiem centies

aktualizēt šo problēmu gan strādājot ar vecākiem individuāli, gan grupās, gan ar sociālo kampaņu palīdzību.

Šoreiz izvēlējamies “radikālāku” metodi, lai sabiedrība sadzirdētu un aizdomātos par to, cik dziļi un nopietni vecāku izteiktie vārdi un attieksme ietekmē bērnus. Bieži vien “maigākas” metodes paliek nepamanītas, nesadzirdētas.

Līdzīgi kā Polijā, arī Latvijā kampaņa veicināja sabiedrības diskusiju gan TV, gan radio, gan elektroniskajos medijos. Daudzi vecāki, lai gan sašutuši par izmantoto šūpuļdziesmu, atzina, ka tas tomēr licis aizdomāties par vārdiem, kuros dēvē savus bērnus.

Šūpuļdziesma ir kaut kas īpašs, ko māmiņas dzied bērniem, bet tieši tikpat “īpaši” ir vārdi, kurus sakām bērnam veikalā, autobusā, uz ielas, mašīnā un jebkurā stresa pildītā ikdienas situācijā.

Kampaņas atbalstītāji: Publicis Riga, JCDecaux, Mammām un Tētiem, Marana Productions, Pilsētas Līnijas, Oak Foundation, TVNET, Rīga Plaza, Latvijas Radio1, Latvijas Radio3.

Šī kampaņa tapa pateicoties Oak Fonda finansētam projektam „Bērnība bez vardarbības – labāka bērnu tiesību aizsardzības sistēma Austrumeiropas valstīs”.

Kampaņas materiāli atrodami www.paligsvecakiem.lv

„Centra Dardedze” mājas lapas

www.centrsdardedze.lv

Priecājamies paziņot, ka drīzumā Centram Dardedze būs jauna mājas lapa. Tajā Jūs atradīsiet informāciju par organizācijas darbības virzieniem, īstenotajām programmām un projektiem, ikdienas aktivitātēm un aktualitātēm.

www.bernskacietusais.lv

Šeit Jūs varat iepazīties gan ar teorētiskiem skaidrojumiem vardarbības pret bērnu jautājumos, gan atrast informāciju par nepilngadīgā cietušā vai liecinieka nopratināšanu, gan uzzināt par psiholoģisko izpēti vardarbības gadījumā, kā arī atrast, kur saņemt palīdzību, ja bērns cietis no vardarbības un/vai kļuvis par nozieguma upuri vai liecinieku. Šajā mājas lapā tiek apkopota informācija par dažādām mācību programmām, konferencēm, semināriem un pētījumiem, kas ir aktuāli profesionāļiem. Šeit ir arī iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes no jomas speciālistiem.

www.drosmedraudzeties.lv

Šī mājas lapa ir veltīta vienaudžu savstarpējai vardarbībai jeb mobingam skolās. Mājas lapas galvenā mērķauditorija ir paši pusaudži, tāpēc šeit viņi var atrast idejas un risinājumus, kā padarīt skolas vidi drošāku un cieņas pilnu, un mazināt fiziskās un emocionālās vardarbības riskus skolā. Tāpat šeit atrodama noderīga informācija gan skolotājiem, gan vecākiem, par to kā risināt vienaudžu savstarpējās vardarbības problēmu.

www.dzimba.lv

Šajā mājas lapā varat iepazīties ar dažādām Dzīmbas drošības programmas iespējām, lai izglītotu pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērnus par personisko drošību saskarsmē ar citiem cilvēkiem – pieaugušiem, vienaudžiem, svešiniekiem un pazīstamiem cilvēkiem. Mājas lapā ir trīs sadaļas – vecākiem, bērniem un profesionāļiem. Bērni interaktīvā veidā ar spēļu palīdzību var apgūt drošības noteikumus, skolotāji var ne tikai iegūt vērtīgu informāciju, bet arī lejupielādēt metodisko materiālu „Dzīmbas drošības stundiņas” vadīšanai klasē.

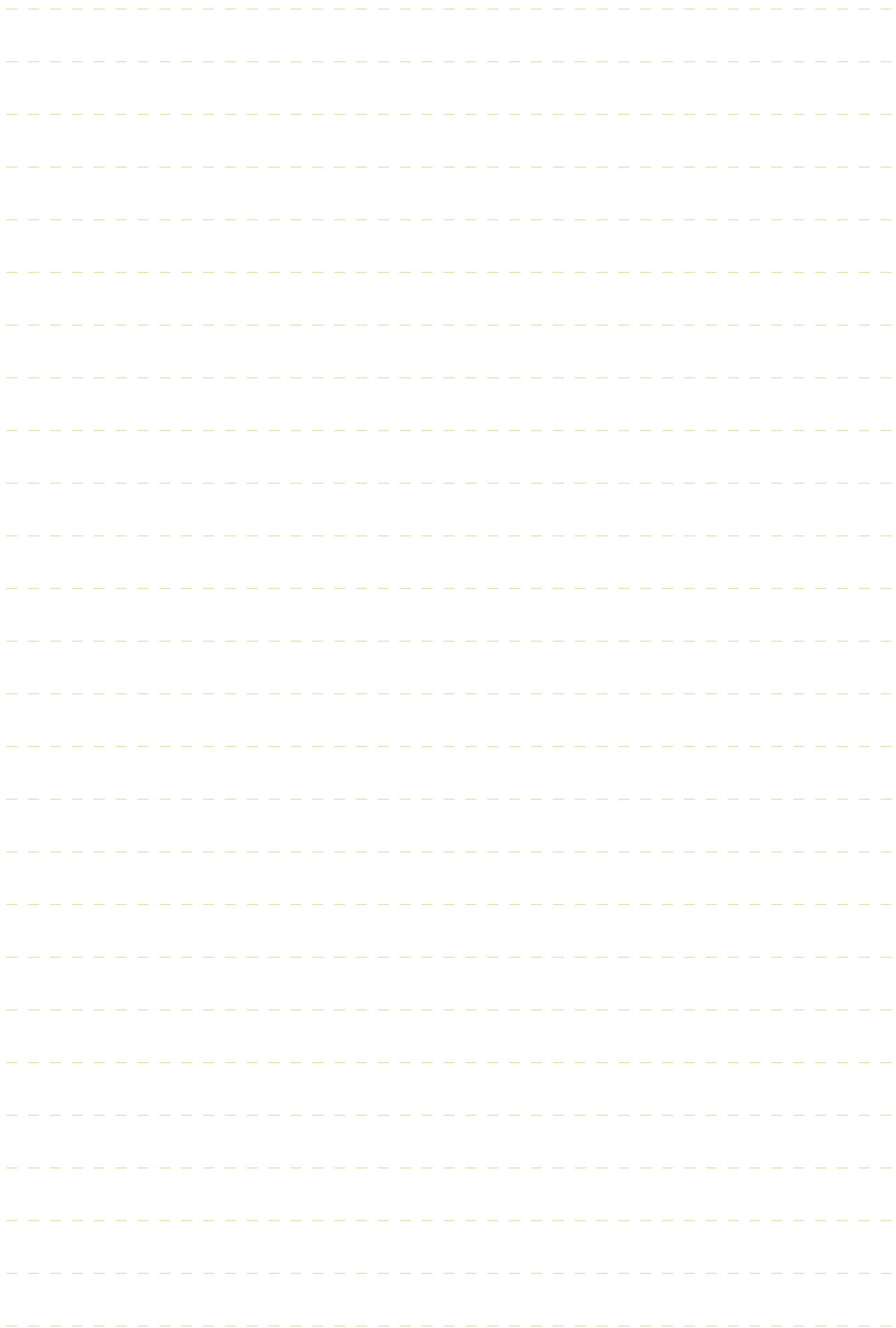
www.paligsvecakiem.lv

Šī mājas lapa ir resursu vietne gan vecākiem, gan speciālistiem, kas strādā ar ģimenēm un bērniem. Šeit iespējams uzdot jautājumus par bērnu audzināšanu un saņemt psihologa atbildes. Mājas lapas rakstu autore ir psiholoģe Kristīne Jozauska.

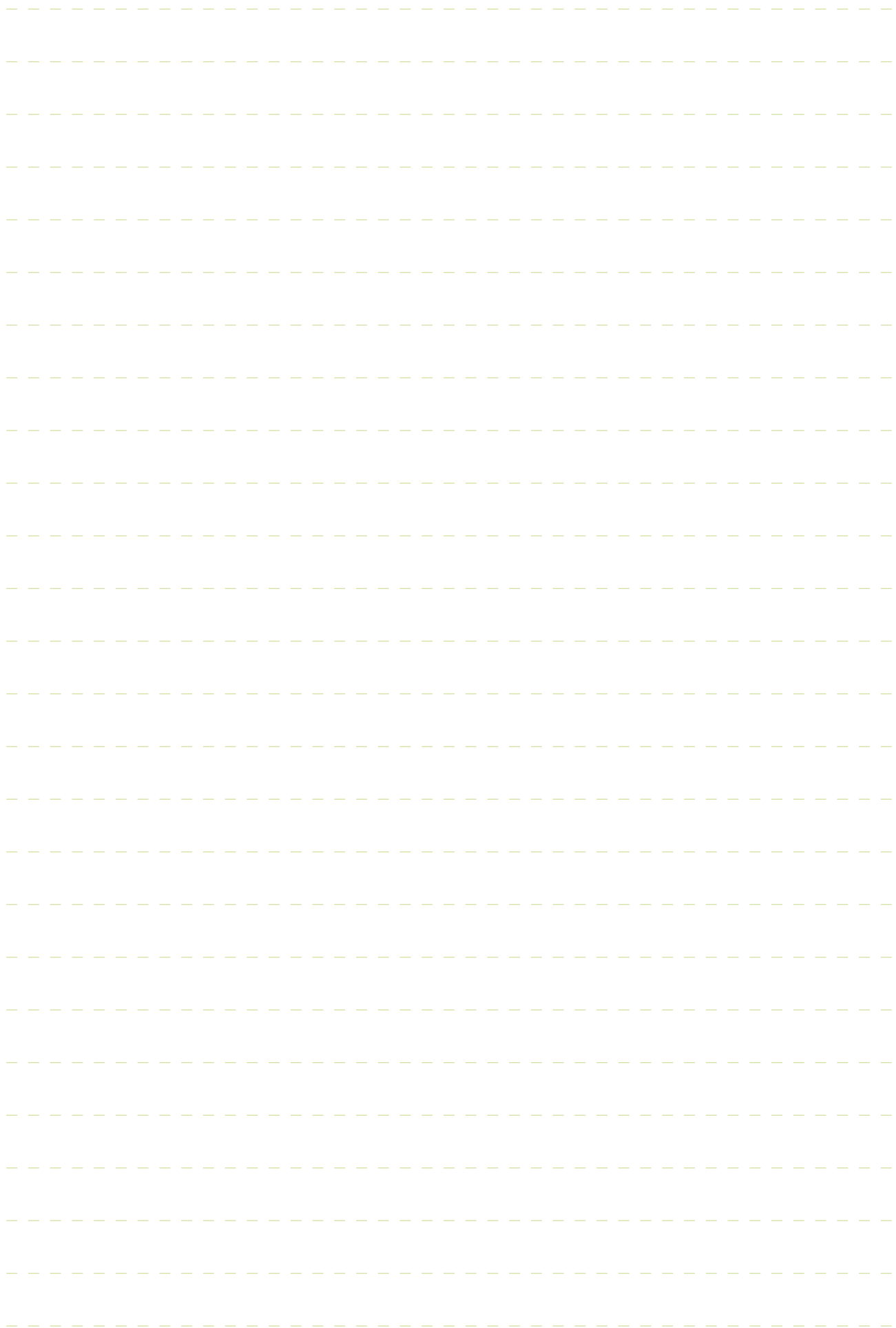

Piezīmes

Handwriting practice lines on a page. The page features a solid green header bar at the top and a solid green footer bar at the bottom. The main body of the page is white and contains 20 horizontal dashed lines for writing practice, evenly spaced across the page.

The page contains 20 sets of horizontal dashed lines for handwriting practice, evenly spaced across the page. Each set consists of a single dashed line. The lines are light green and span the width of the page, leaving a small margin on the left and right sides. The sets are arranged in a vertical column, starting from the top and ending near the bottom of the page.

Handwriting practice lines consisting of 25 horizontal dashed lines on a light gray background.

The page contains 20 sets of horizontal dashed lines for handwriting practice, evenly spaced across the page. Each set consists of a single dashed line. The lines are light green and span the width of the page, leaving a small margin on the left and right.

Handwriting practice lines consisting of 25 horizontal dashed lines on a light gray background.

